

LÓDZKIE
CENTRUM
DOSKONALENIA
NAUCZYCIELI
I KSZTAŁCENIA
PRAKTYCZNEGO

KOD UCZNIĄ

WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY
z GEOGRAFII
DLA UCZNIÓW GIMNAZJÓW
2017/2018
ELIMINACJE WOJEWÓDZKIE

Wypełnia Wojewódzka Komisja Konkursowa

Liczba uzyskanych punktów	
% uzyskanych punktów	

Podpisy członków WKK

.....
.....

Podpis przewodniczącego WKK

.....

Drogi Gimnazjalisto!

Przeczytaj uważnie instrukcję.

1. Test zawiera **35 zadań** geograficznych różnego typu. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań możesz uzyskać **70 punktów**. Jeżeli zdobędziesz co najmniej **63 punkty (90%)**, zostaniesz laureatem konkursu.
2. Zadania rozwiąż zgodnie z poleceniami.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu z **czarnym** lub **niebieskim wkładem**. Pamiętaj, że prace pisane ołówkiem nie będą sprawdzane przez komisję.
4. **Nie używaj korektora**, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl lub obwiedź kółkiem i zaznacz inną odpowiedź.
5. Podczas rozwiązywania zadań konkursowych **możesz korzystać z linijki, lupy i kalkulatora prostego**.
6. Na rozwiązanie wszystkich zadań masz **90 minut**.
7. Pracuj samodzielnie korzystając z własnej wiedzy i umiejętności!

Życzymy powodzenia!

Zadania 1 – 5 wykonaj w oparciu o mapę Załęczańskiego Parku Krajobrazowego

(https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_MATURALNY_OD_2015/Arkusze_egzaminacyjne/2015/formula_do_2014/Mapa_PP.pdf)

Zadanie 1 (1p.)

Oblicz różnicę wysokości między wzniesieniem Cerefiska (D6) a Kamienną Górą (E5). Zapisz obliczenia.
Obliczenia:

Odpowiedź: .....

Zadanie 2 (2p.)

Zapisz trzy walory turystyczne szlaku kajakowego rzeki Warty na odcinku Bobrowniki - Bieniec.

1. ....
2. ....
3. ....

Zadanie 3 (2p.)

Oblicz odległość rzeczywistą między miejscowościami Parzymiechy – młyn (C6) a Szczepany – remiza(E4).
Zapisz obliczenia.

Obliczenia:

Odpowiedź: .....

Zadanie 4 (2p.)

Porównaj pola E3 i G6 pod kątem trzech różnych elementów środowiska geograficznego. W odpowiedzi uwzględnij podobieństwa i różnice.

1. ....

.....

2. ....

.....

3. ....

.....

Zadanie 5 (1p.)

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Azymut zmierzony z punktu widokowego w Lisowicach (F2) na Lisią Górę (E3) wynosi około

A. 60° .

B. 110° .

C. 240° .

D. 280° .

Zadanie 6 (2p.)

Korzystając z mapy i własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Geografia_Polski

A. Zapisz nazwę miejscowości, w której Słońce zachodzi najwcześniej.

.....

B. Zapisz nazwę miejscowości, w której dzień latem trwa najdłużej.

.....

Zadanie 7 (2p.)

Oceń prawdziwość informacji. Wpisz znak X w odpowiednie miejsce w tabeli.

L.p.	Informacja	Prawda	Fałsz
1.	Położenie Polski w strefie klimatu umiarkowanego sprzyja rozwojowi rolnictwa.		
2.	W Tatrach i Karkonoszach w zagłębieniach polodowcowych występują głębokie jeziora cyrkowe.		
3.	Polska w całości leży w dorzeczu Wisły i Odry oraz w zlewisku Morza Bałtyckiego.		
4.	Konsekwencją rozciągłości południkowej jest różnica czasu słonecznego.		

Zadanie 8 (3p.)

Korzystając z fotografii i własnej wiedzy uzupełnij tabelę według wzoru. Nazwy procesów wybierz z ramki.

akumulacja, akumulacja i erozja morska, ruchy lądowótórcze, ruchy górotwórcze, erozja lądolodu

1.

2.

3.

4.

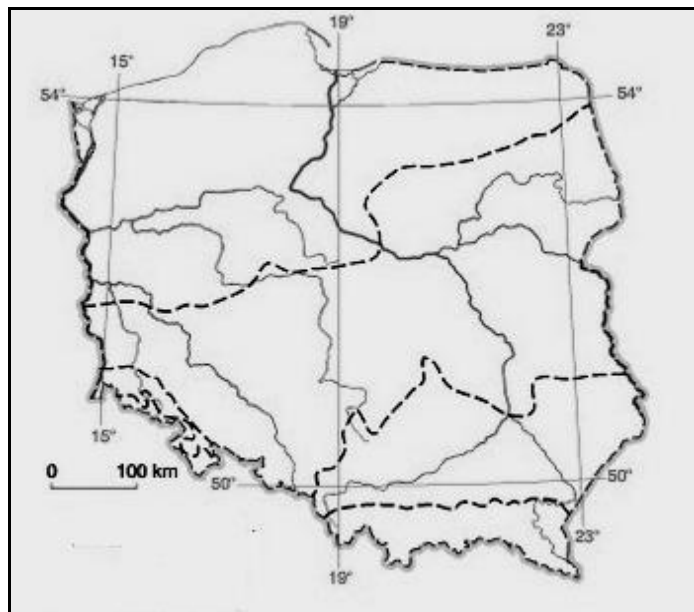
Źródło: <https://www.epodreczniki.pl/>

Numer fotografii	Procesy rzeźbotwórcze	Pas rzeźby
1.		
2.		
3.		
4.	akumulacja	Niziny Środkowopolskie

Zadanie 9 (2p.)

Korzystając z mapy i własnej wiedzy wykonaj polecenia.

A. Zakreskuj na mapie obszar występowania rzeźby staroglacjalnej.

Źródło: <https://brainly.pl/zadanie/>

B. Podkreśl trzy cechy rzeźby młodoglacjalnej.

brak jezior, dominacja moreny czołowej, liczne jeziora, wydmy śródlądowe, silnie pofałdowany teren

Zadanie 10 (3p.)

Uzupełnij tabelę.

Nazwa surowca mineralnego	Miejsce wydobycia	Zastosowanie gospodarcze
	Olkusz	
		przemysł chemiczny – produkcja nawozów sztucznych, gospodarstwo domowe
węgiel kamienny		

Zadanie 11 (2p.)

Opisowi przyporządkuj nazwę masy powietrza.

A. W zimie przynoszą ocieplenie i opady śniegu lub deszczu, a latem ochłodzenie i opady deszczu.

B. Zimą przynoszą mroźne, suche powietrze i słoneczną pogodę, latem upały i susze.

- I. powietrze zwrotnikowe (PZ)
- II. powietrze polarnomorskie (PPm)
- III. powietrze polarnokontynentalne (PPk)

A. ....

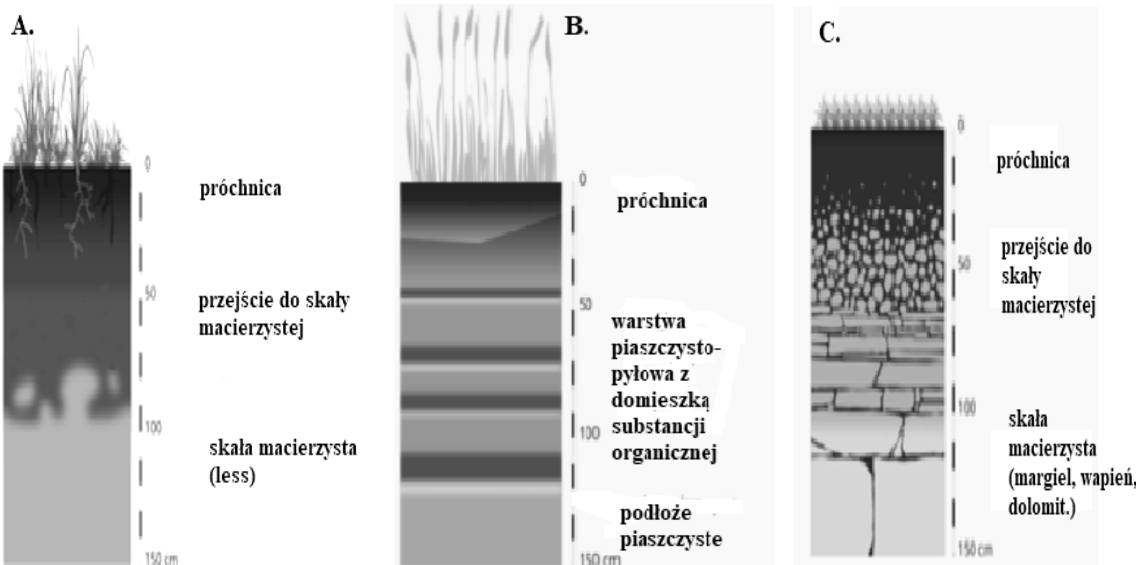
B. ....

Zadanie 12 (2p.)

Uzupełnij tabelę wybierając informacje z ramki.

Typ gleb: rędziny, czarnoziemy, bagienne, mady

Obszary występowania: Żuławy Wiślane, Pojezierze Kujawskie, Płaskowyż Proszowicki, Niecka Nidziańska

Źródło: <https://www.epodreczniki.pl/>

Profil glebowy	Nazwa typu gleby	Obszar występowania w Polsce
A.		
B.		
C.		

Zadanie 13 (2p.)

Bałtyk należy do najbardziej zanieczyszczonych mórz na Ziemi. Zapisz dwie przyczyny i dwa skutki degradacji wód Morza Bałtyckiego.

Przyczyny:

1. ....
2. ....

Skutki:

1. ....
2. ....

Zadanie 14 (2p.)

Na podstawie informacji rozpoznaj park narodowy. Zapisz w tabeli jego nazwę, wybierając z podanych w ramce.

Białowieski PN, Biebrzański PN, Pieniński PN, Słowiński PN

L.p.	Nazwa parku	Walory przyrodnicze
1.		• kompleks bagien i torfowisk (największy w Europie) • olsy
2.		• ruchome wydmy • jeziora przybrzeżne
3.		• przełom Dunajca • zespoły roślinności łąkowej

Zadanie 15 (1p.)

Polska graniczy z Rosją przez Obwód Kaliningradzki. Obszar ten oddzielony jest od terytorium Federacji Rosyjskiej innymi państwami.

Podkreśl właściwe określenie tego typu terytorium.

EKSKLAWA,

INTERIOR,

ENKLAWA.

Zadanie 16 (2p.)

Oceń prawdziwość każdej informacji. Wpisz znak X w odpowiednie komórki tabeli.

L.p.	Informacja	Prawda	Falsz
1.	Polska jest czołowym producentem sprzętu RTV i AGD w Europie.		
2.	Elektrownią o największej mocy w Polsce jest Elektrownia Bełchatów opalana węglem kamiennym.		
3.	Polska należy do światowych potentatów w produkcji mebli.		
4.	W Turoszowie działa największa w Polsce elektrownia wiatrowa.		

Zadanie 17 (2p.)

Zapisz dwa czynniki przyrodnicze, które wpłynęły na małą gęstość zaludnienia Pojezierza Pomorskiego.

1. ....

2. ....

Zadanie 18 (2p.)

Porównaj elementy środowiska geograficznego nizin nadmorskich i nizin środkowopolskich. Zapisz dwa podobieństwa i dwie różnice.

Podobieństwa:

1. ....

.....

2. ....

.....

Różnice:

1. ....

.....

2. ....

.....

Zadanie 19 (2p.)

Zapisz nazwy krain geograficznych, które na mapie Polski oznaczono cyframi.

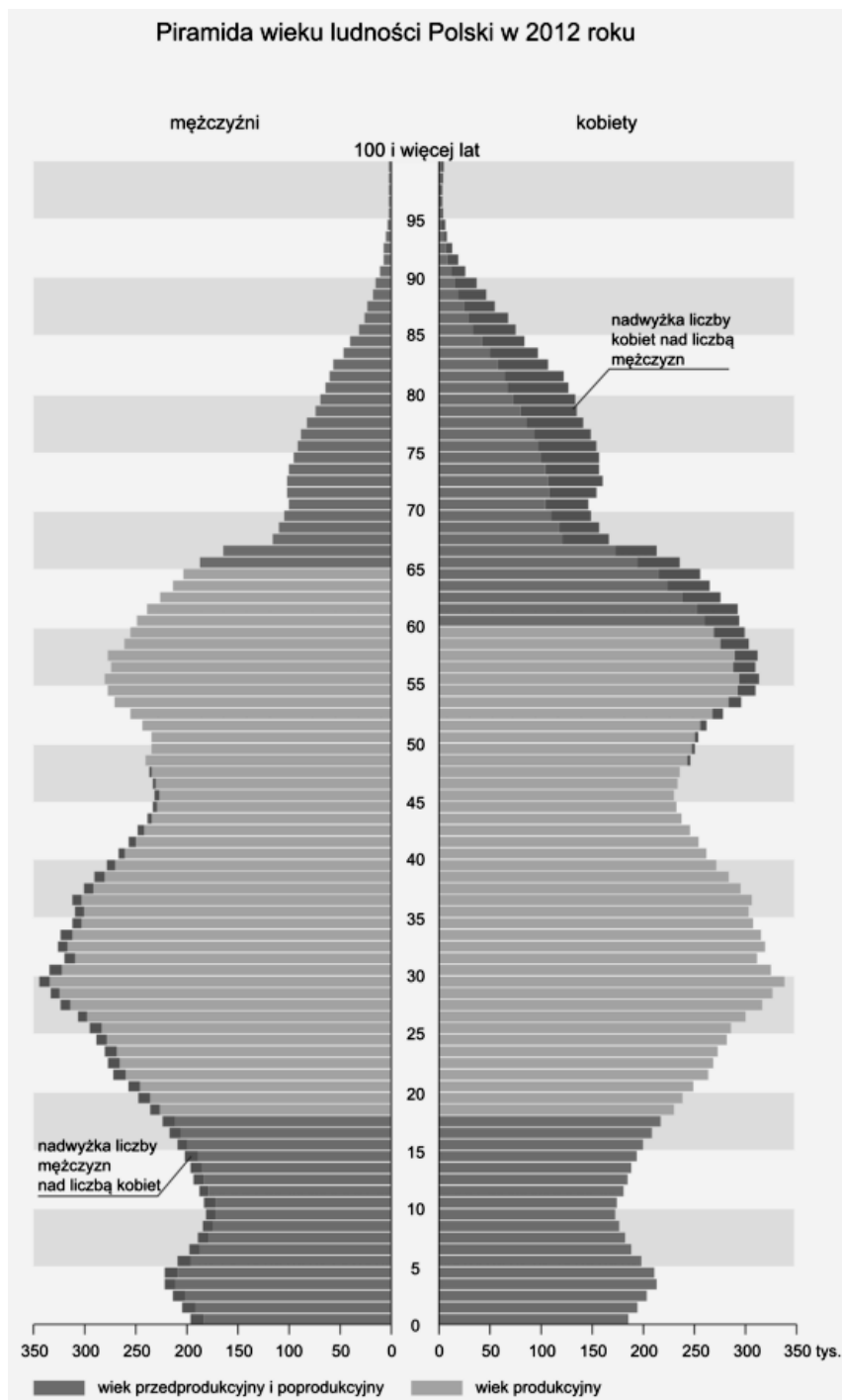

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Regionalizacja_fizycznogeograficzna_Polski#/media/File:Physico-Geographical_Regionalization_of_Poland.png

- 1. ....
- 2. ....
- 3. ....
- 4. Nizina Południowopodlaska
- 5. ....

Zadanie 20 (3p.)

Korzystając z piramidy wieku i płci, zapisz trzy informacje dotyczące ludności Polski.

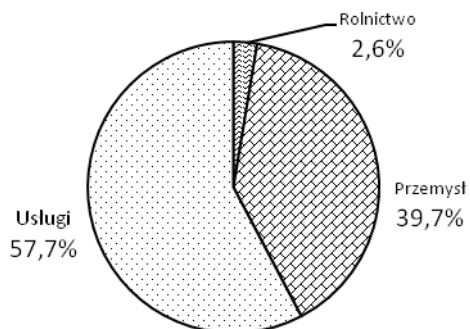
Źródło: E-podręcznik, Robert Wers i Blandyna Zajdler. gimnazjum_klasa_2_geografia_swiat-pod-lupa_dla-nauczyciela.pdf

1. ....
2. ....
3. ....

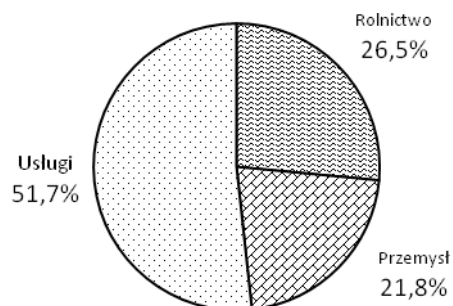
Zadanie 21 (2p.)

Korzystając z wykresów i własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Struktura zatrudnienia ludności wybranych województw.

woj. śląskie

woj. lubelskie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie : E-podręcznik, Robert Wers i Blandyna Zajdler. gimnazjum_klasa_2_geografia_swiat-pod-lupa_dla_nauczyciela.pdf, s 289

A. Zapisz różnicę w strukturze zatrudnienia ludności województw śląskiego i lubelskiego.

.....

B. Wyjaśnij przyczynę tego zróżnicowania.

.....

.....

Zadanie 22 (2p.)

Uzupełnij tabelę, wybierając nazwy firm z ramki.

Biedronka, Orange, PKO BP, Pekao SA, Tesco, T-Mobile

Grupy usług	Firmy
Banki	
Sieci handlowe	
Operatorzy telefonii komórkowej	

Zadanie 23 (1p.)

Korzystając z danych w tabeli zapisz zmiany w długości linii kolejowych i dróg publicznych w Polsce w latach 2000-2015.

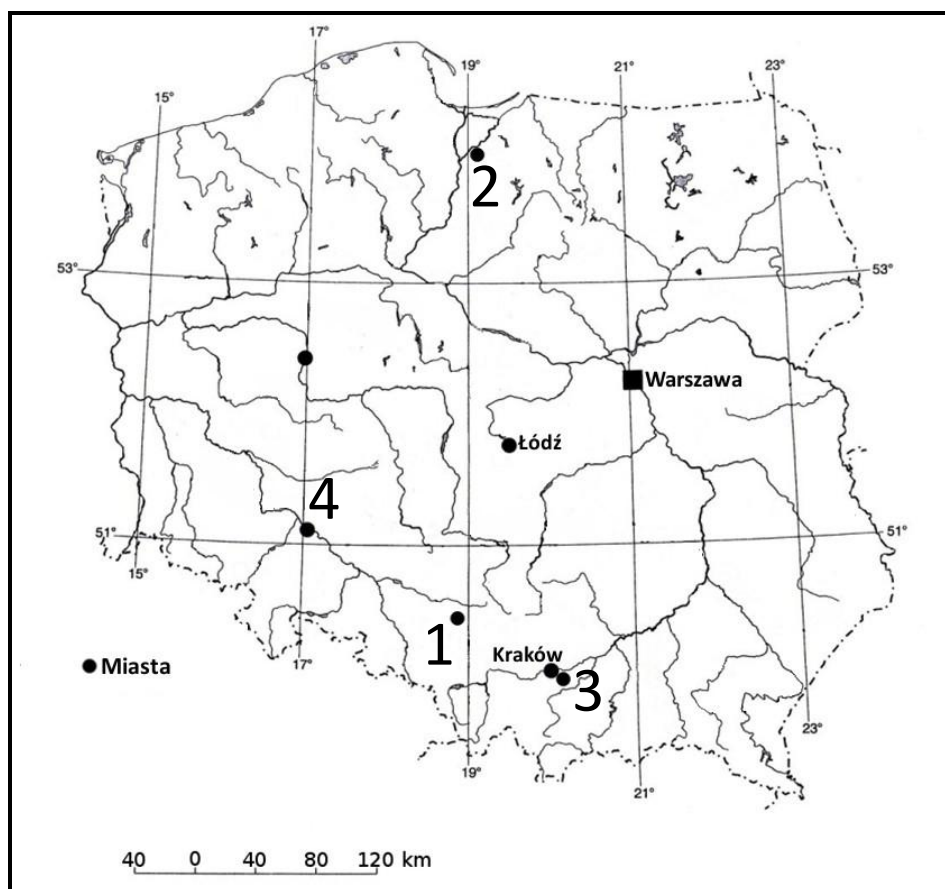
Zmiany długości linii kolejowych i dróg publicznych o nawierzchni twardej w Polsce w latach 2000-2015.

Polska	Rok		
	2000	2010	2015
Linie kolejowej ogółem w tys. km	22,6	20,2	19,2
Drugi publiczne o nawierzchni twardej w tys. km	250,0	274,0	291,0

Źródło: stat.gov.pl

Zadanie 24 (3p.)

Korzystając z mapy i fotografii oraz własnej wiedzy, uzupełnij tabelę według wzoru.

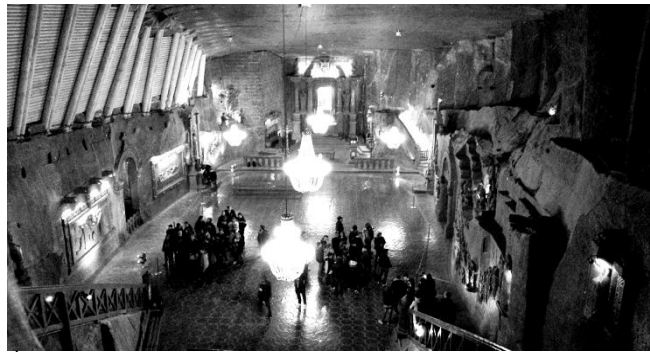

Źródło: opracowanie własne

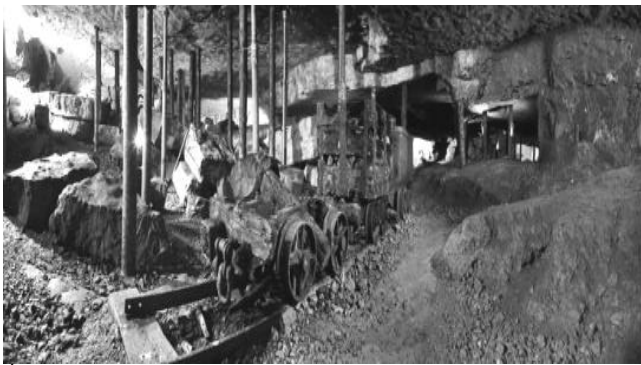
Źródło: <http://upload.wikimedia.org>

A.

Źródło: <http://upload.wikimedia.org>

B.

Źródło: <http://ocdn.eu>

C.

Źródło: <http://ocdn.eu>

D.

Numer na mapie	Fotografia	Miasto	Nazwa obiektu wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO
1.	C	Tarnowskie Góry	Kopalnia rud ołowiu, srebra i cynku
2.			
3.			
4.			

Zadanie 25 (2p.)

Wskaźnik przyrostu naturalnego Ukrainy jest ujemny i należy do najniższych na świecie. Zapisz przyczynę i konsekwencję ujemnego przyrostu naturalnego dla gospodarki tego kraju.

Przyczyna: .....

.....

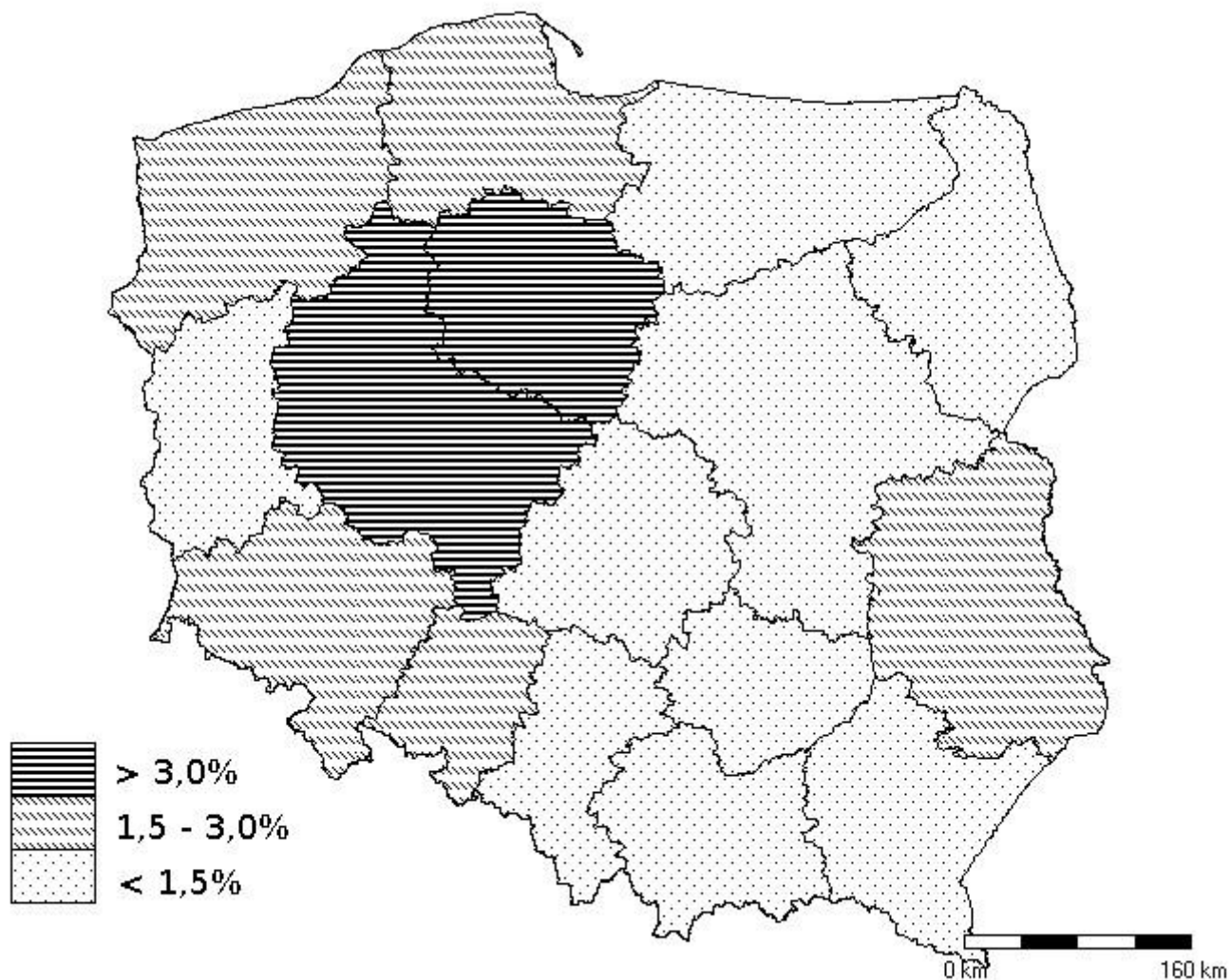
Konsekwencja: .....

.....

Zadanie 26 (3p.)

Korzystając z mapy i własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Rozmieszczenie upraw buraków cukrowych w Polsce w 2015 roku według województw.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie stat.gov.pl

A. Zapisz nazwy dwóch województw, w których powierzchnie upraw buraków są największe.

1. ....

2. ....

B. Zapisz dwie przyczyny przestrzennego zróżnicowania uprawy buraków cukrowych w Polsce.

1. ....

2. ....

Zadania z literatury

Zadanie 27 (2p.)

Zapisz dwie bariery utrudniające utworzenie wiślanej autostrady wodnej.

1. ....

2. ....

Zadanie 28 (2p.)

Zapisz nazwę miejscowości, w której w latach 80. XX wieku rozpoczęto budowę elektrowni atomowej oraz przyczynę przerwania tej budowy.

Miejscowość: .....

Przyczyna .....

.....

Zadanie 29 (2p.)

Nazwom krain geograficznych przyporządkuj nazwy jaskiń.

Krainy geograficzne

Jaskinie

- A. Niecka Nidziańska
- B. Góry Świętokrzyskie
- C. Tatry

- 1. Jaskinia Raj
- 2. Jaskinia Niedźwiedzia
- 3. Jaskinia Skorocicka
- 4. Jaskinia Miętusia

Odpowiedź: A. .... B. .... C. ....

Zadanie 30 (1p.)

Zaznacz prawidłowe dokończenie zdania.

Roztoczański Park Narodowy powstał na ziemiach majątku

A. Potockich.

B. Zamojskich.

C. Radziwiłłów.

D. Ujazdowskich.

Zadanie 31 (3p.)

Korzystając z informacji zapisz w tabeli nazwę miejscowości, w której znajduje się opisany zabytek.

L.p.	Opis zabytku	Fotografia	Miejscowość
1.	Kolegiata, Bazylika NMP i św. Aleksego wzniesiona w latach 1141-1161, jest największym zachowanym romańskim kościołem na terenie Polski.		.....
2.	Dwór obronny kapituły krakowskiej z drugiej połowy XVI w. Zdobią go attyka kryjąca dach oraz renesansowe obramowania okien.		.....
3.	Dzielnica fabryczno-mieszkaniowa Księży Młyn – kandydat do Listy Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO. W 2016r NBP wydał monetę okolicznościową.		.....

Źródło: fot. 1, 2 - opracowanie własne, 3 - https://pl.wikipedia.org/wiki/Księży_Młyn#/media/File:Ksiezy_Mlyn_domy.jpg

Zadanie 32 (2p.)

Oceń prawdziwość każdej informacji. Wpisz znak X w odpowiednie komórki tabeli.

L.p.	Informacja	Prawda	Fałsz
1.	W Polsce, w elektrowniach wykorzystujących gaz ziemny wyprodukowano około 2,7% energii elektrycznej.		
2.	Elektrownia Dolna Odra zaopatruje w energię województwo śląskie.		
3.	Najmniejsza ilość energii produkowana jest w województwach warmińsko – mazurskim i podlaskim.		
4.	Największa ilość energii zużywana jest w województwach śląskim i mazowieckim.		

Zadanie 33 (1p.)

Podkreśl nazwę szczytu Gorców, na którym znajduje się najwyżej położone w Polsce obserwatorium astronomiczne.

- A. Turbacz
- B. Stare Wierchy
- C. Suhora
- D. Obidowiec

Zadanie 34 (2p.)

Zapisz dwie przyczyny występowania deficytu wody w regionie łódzkim.

1. ....
2. ....

Zadanie 35 (2p.)

Po opisie rozpoznaj subregion etnograficzny regionu łódzkiego. Zapisz jego nazwę, wybierając z podanych w ramce.

Subregiony etnograficzne: łowicki, opoczyński, łęczycki

Opisy:

1. *Ostatnie zabytki tradycyjnego budownictwa ludowego zachowały się m.in. we wsiach Łęka, Borów, Chorki, Pusta Wieś i Żaczki. W Siemszycach przetrwał gliniany dwór szlachecki. Na wyposażeniu tradycyjnych izb mieszkalnych była zdobiona rysunkami ciemnoniebieska skrzynia na wiano i warsztat tkacki. Tradycyjny strój męski składał się ze spodni w pasy na zielonym tle, spencera w czerwone pasy oraz granatowej lub siwej sukmany. Strój kobiecy zaś ze spódnicy z wełnianych pasiaków o czerwonym tle i zazwyczaj zielonego, z paseczkami o dużej gamie barw fartucha oraz kolorowych pasiaków.*

Subregion: .....

2. *Ściany okazałych domów malowano na niebiesko z białymi rysunkami stylizowanych drzewek, kwiatów lub figur geometrycznych. Chaty, znacznie większe niż w innych subregionach, miały po 4 – 5 bogato zdobionych pomieszczeń. Pod oknami stała długa ława, w rogu izby nakryty białą serwetą stół, przy ścianach malowana skrzynia na odzież i szafa – kredens. W wielu domach były kołowrotki i warsztaty tkackie. Strój nie był jednolity, jednak w południowej części subregionu, w okolicach Głuchowa, Wysokienic i Lipiec Reymontowskich bardziej tradycyjny.*

Subregion: .....